

ΠΩΣ Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΑΝΤΡΕΣ

Μαρία Ιγνατιάδου

.

.

.

.

.

.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ:

- Πατριαρχία : Η μορφή οργάνωσης των κοινωνιών στην οποία ο άντρας κατέχει την κυρίαρχη θέση στην κοινωνία και στην οικογένεια.
- Ανδρικότητα/ αρρενωπότητα : Το σύνολο των χαρακτηριστικών και των συμπεριφορών που συνδέονται με τα αγόρια και τους άντρες. Όπως κάθε κοινωνική έννοια, ορίζεται δύσκολα και αλλάζει με τα χρόνια και με τις κοινωνίες. Σχεδόν όλα τα χαρακτηριστικά της είναι κοινωνικά κατασκευασμένα.
- Συναισθηματική νοημοσύνη: Η ικανότητα των ατόμων να αναγνωρίζουν τα συναισθήματά τους ή των άλλων, να διακρίνουν διαφορές, να δρουν και να σκέφτονται ανάλογα με αυτά και να ξέρουν να τα αντιμετωπίζουν.

ΤΟΞΙΚΗ/ΗΓΕΜΟΝΙΚΗ ΑΡΡΕΝΩΠΟΤΗΤΑ

Η φράση τοξική αρρενωπότητα χρησιμοποιείται στις κοινωνικές επιστήμες για να περιγράψει παραδοσιακά μοτίβα συμπεριφοράς μεταξύ των ανδρών που σχετίζονται με αρνητικές κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις, όπως η δύναμη, η τάση για κυριαρχία, η υποτίμηση των γυναικών, η ακραία αυτοπεποίθηση, η επιθετικότητα και η συναισθηματική αδεξιότητα. Θεωρούνται "τοξικά" λόγω των επιβλαβών τους επιδράσεων στην κοινωνία, ενώ άλλα γνωρίσματα έχουν πολύ επικίνδυνες σωματικές και ψυχολογικές συνέπειες στους ίδιους (αρρενωπά γνωρίσματα όπως αφοσίωση στην εργασία, περηφάνια για αθλητικά επιτεύγματα, να φέρνει κανείς εισόδημα στην οικογένεια και η υγιής αυτοπεποίθηση και γενναιότητα δεν θεωρούνται τοξικά). Αυτό μας οδηγεί στον ηγεμονικό ανδρισμό: ηγεμονικός ανδρισμός είναι η πεποίθηση **ότι οι άνδρες είναι πιο δυναμικοί, πιο σκληροί, πιο ισχυροί απ' οποιονδήποτε άλλο**. Παρόλα αυτά, το κατονομαζόμενο δεν αφορά όλους τους άντρες, αλλά μια συγκεκριμένη ομάδα τους που θεωρείται πως ακολουθούν τον πιο "τιμητικό" και "ιδανικό" τρόπο να είναι κάποιος άντρας, και πρέπει να είναι πρότυπο για τους υπόλοιπους άντρες να προσπαθήσουν να ακολουθήσουν. Θεωρείται ότι τα άτομα αυτής της ομάδας είναι ανώτερα όχι μόνο απέναντι στις γυναίκες αλλά και σε άλλες ομάδες αντρών που δεν ταιριάζουν με αυτά το χαρακτηριστικά, όπως π.χ. τους ομοφυλόφιλους. Θεωρείται επίσης ότι όσοι δεν ακολουθούν αυτό τον τρόπο ζωής δεν είναι "σωστοί" και "πραγματικοί" άντρες.

Σύμφωνα με αυτή την ιδεολογία:

- “Ιδανικός άντρας”: ανεξάρτητος, επαγγελματικά επιτυχημένος, προνομιούχος, αναίσθητος, σκληρός, (πολιτική) εξουσία, μορφωμένος, προμηθευτής (η επιτυχία του εξαρτάται αποκλειστικά από την δυνατότητά του να παράγει πλούτο), έχει δικαίωμα να ασκεί βία για να εξασφαλίσει τον σεβασμό, έχει όσο το δυνατόν περισσότερες σεξουαλικές συντρόφους κλπ

- “όχι σωστοί άντρες”: ομοφυλόφιλοι, άντρες που κάνουν δουλειές του σπιτιού, που ασκούν “γυναικεία” επαγγέλματα πχ νηπιαγωγοί, ενδιαφέρονται για πράγματα όπως η ζωγραφική, το μπαλέτο και η μουσική, βάζουν τα νύχια τους, φοράνε μακιγιάζ, φορέματα/φούστες, εκδηλώνουν πιο πολλά συναισθήματα κλπ

* ΜΑ ΑΛΗΘΕΙΑ, ΑΝ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΝ ΚΑΠΟΙΟΝ ΑΝΤΡΑ, ΤΙ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΠΟΤΕ ΚΑΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΡΑΣ?

Η πραγματική απάντηση είναι το τίποτα. Ναι, για κάποιους, άντρας είναι ένας δυνατός άνθρωπος με εξουσία. Άλλοι τον περιγράφουν ως έναν προστάτη, κάποιον πιστό και αστείο. Όμως άμα ρωτήσεις 10 άτομα τι κάνει κάποιον άντρα, χωρίς να πάρει υπόψη την βιολογική του ανατομία, κανένας δεν θα μπορέσει να το καθορίσει. Και καθώς είναι αποδεδειγμένο από βιολογική άποψη ότι το αν έχεις γυναικεία ή ανδρική ανατομία δεν καθορίζει το φύλλο σου (τρανς άτομα) , δεν υπάρχει κανένα κριτήριο που αν το έχεις σε κάνει αναγκαστικά άντρα ή γυναίκα. Ο καθένας συνδέει το φύλλο με κάτι διαφορετικό. Έτσι, το πώς αυτοπροσδιορίζει κάποιος τον εαυτό του έχει να κάνει αποκλειστικά με το πώς βولهύεται το άτομο, το πώς νιώθει και το τι πιστεύει ότι του ταιριάζει και το εκφράζει, και αυτό είναι το μόνο που μετράει. Για αυτό είναι πολύ σημαντικό να σεβόμαστε την ταυτότητα και το πώς επιλέγει να καθορίζει τον εαυτό του ο καθένας.

.

.

.

.

.

.

.

.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΑΥΤΟ ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΡΕΣ:

Γνωρίζουμε ήδη ότι η πατριαρχεία δημιουργεί αρνητικό αντίκτυπο στις γυναίκες και την καθημερινότητά τους. Αυτό που όμως πολύ αγνοούν είναι το πόσο η πατριαρχική κοινωνία επηρεάζει αρνητικά και τους άντρες, με την όλη ιδέα του “ιδανικού άντρα”. Λόγο όλης αυτής της πίεσης να “είναι άντρες” ή του ότι “οι άντρες δεν κλαίνε”, μαθαίνουν από μικρή ηλικία πως το να δείχνουν συναισθήματα όπως χαρά, ενθουσιασμό, άγχος, φόβο, ή στεναχώρια είναι αδυναμία. Το μόνο συναίσθημα που θεωρείται αποδεκτό από αυτούς, είναι ο θυμός. Έτσι, η κοινωνία μεγαλώνει θυμωμένους, επιθετικούς και βίαιους άντρες με μηδενική συναισθηματική νοημοσύνη (αφού ποτέ δεν έμαθαν να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους, αλλά μόνο να τα κρύβουν). Λόγο αυτού, τα αγόρια είναι πιο πιθανά να παρουσιάσουν προβλήματα συμπεριφοράς, ομοφοβία, εκφοβισμό, σεξουαλική παρενόχληση ή εγκληματικές συμπεριφορές. Ακόμα,

έχουν λιγότερες πιθανότητες να αναζητήσουν βοήθεια σε θέματα ψυχικής υγείας (ξανά, για να μην δείξουν αδυναμία). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα στατιστικά αυτοκτονιών στους άντρες να είναι τέσσερις φορές μεγαλύτερα από ότι στις γυναίκες, αλλά και μεγαλύτερα ποσοστά σε αυτούς σε χρήση ναρκωτικών και αλκοόλ και άλλους επικινδύνους μηχανισμούς αντιμετώπισης. Σε άλλες ακραίες καταστάσεις, οι άντρες ρισκάρουν μέχρι και την ζωή τους αρνούμενοι στην ιατρική βοήθεια ή στο να καλέσουν την αστυνομία. Όλα αυτά στην προσπάθειά τους να μοιάσουν στην εικόνα του “ιδανικού άντρα”.

•

•

***ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΥΤΟ ΠΩΣ ΟΙ ΑΝΤΡΕΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΘΕΩΡΗΘΟΥΝ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑΣ?**

Η πατριαρχία είναι οργανωμένη έτσι ώστε ο άντρας να ευνοείται από αυτήν. Βάζει την γυναίκα σε κατώτερη θέση και τον άντρα σε ανώτερη, με σκοπό να έχει στην κατοχή του περισσότερη εξουσία. Οι τοξικές συμπεριφορές των ανδρών στα πλαίσια μιας τέτοιας κοινωνίας εξακολουθούν να είναι με πρωτοβουλία τους. Κανείς δεν θα αναγκάσει έναν άντρα να δείρει την γυναίκα του ή να την αντιμετωπίζει σαν κατώτερη. Σε περίπτωση όμως που το αποφασίσει, η κοινωνία τον ευνοεί. Φυσικά, μπορεί και ο άντρας να επηρεάζεται αρνητικά από μια τέτοια κοινωνία με τους τρόπους που εξηγήσαμε παραπάνω. Όμως, με το να αρχίζαμε να αντιμετωπίζουμε και τον άντρα σαν θύμα, θα ήταν σαν να παίρναμε και να ρίχναμε αλλού το φταίξιμο και να το γενικεύαμε. Έτσι, θα κατηγορούσαμε για την πατριαρχία και τον μισογυνισμό την κοινωνία, κάτι αόριστο, και οι άντρες πλέον δεν θα έπαιρναν το μερίδιο ευθύνης για τις πράξεις τους. Ακόμα, θα τους δίναμε μια δικαιολογία να συνεχίσουν να συμπεριφέρονται έτσι, αφού θα θεωρούνταν ότι σαν θύματα και αυτοί τις πατριαρχίας δεν θα φταίνε για τις επιθετικές και υποτιμητικές συμπεριφορές τους προς τις γυναίκες, αφού “μεγάλωσαν έτσι”. Η πατριαρχία έχει προσδοκίες απ τους άντρες, πιεστικές και τοξικές μεν, και πάλι όμως τους ευνοεί, ενώ στις γυναίκες δεν δίνει καν ευκαιρίες. Αυτό πρέπει να προβληθεί ως μια αφορμή ισότητας στα φύλλα, όχι μια αφορμή θυματοποίησης των αντρών.

•

•

-
-
-

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΝΑΙ, η πατριαρχική κοινωνία έχει πιο βλαβερά αποτελέσματα στις γυναίκες. ΟΧΙ, η πατριαρχία δεν αφορά μόνο τις γυναίκες. Είναι κάτι πολύ πιο βαθύ, που επηρεάζει την καθημερινότητά μας σε πολλούς τομείς με τρόπους που ούτε καν καταλαβαίνουμε. Η πατριαρχία είναι κακή για όλους μας, και πρέπει όλοι μαζί να πάρουμε μέτρα για να δούμε αλλαγές. Όπως διαβάζουμε και στην λεζάντα από κάτω: << Σε έναν κόσμο δίχως την πατριαρχία, θα είχαμε ανοιχτές, ειλικρινής επικοινωνίες για τα συναισθήματά μας. Θα μοιραζόμασταν την εργασία και την ανατροφή της οικογένειας ισότιμα και θα βασίζαμε την κοινωνία μας στον σεβασμό, την αγάπη και την ελπίδα.>>

Smash the patriarchy

The system of patriarchy — which maintains rigid gender roles and expectations — hurts us all. In a world without patriarchy, we would have **open, honest communication** about our feelings, we would **share work and raising families equally** and base our society on respect, love and hope. Another world is possible.

wire.org.au/16days

#16daysofactivism